

JIŘÍ HEJDA

Mnichov

ŽIL JSEM
ZBYTEČNĚ

Myslím, že každý jásro je
„Žil jsem zbytečně“ od Jiřího
Hejdy jsou nesmírně důležité
ne-li pro nic jiného, tak aspoň
proto, že pomáhají udržovat
to, čemu se říká „paměť
národa“. Bez paměti není
kontinuita a bez kontinuity
není identity.

Václav Havel

Machart

copyright © heirs, 2010
cover © Kameel Machart, 2010
ISBN 978-80-90431-4-3

JIŘÍ HEJDA

Jiří Hejda s manželkou Louisou před vilou v Praze na Čibulce (40. léta)

ŽIL JSEM ZBYTEČNE

Foto na titulní straně obálky: Výřez z fotografie z vyhlášení 1. pětiletého plánu v Ústřední plánovací komisi dne 1. října 1947. Zleva K. Gottwald, Dr. Jiří Hejda a ing. Hauptmann.

Foto na zadní straně obálky: Dr. Jiří Hejda kolem roku 1945.

Foto na hřbetu obálky: Dr. Jiří Hejda před soudem 1. června 1950.

Foto na přední předsádce: Kopie z dobového tisku s titulem „Kde končí zrada“ (červen 1950).

Foto na zadní předsádce: Negativ dopisu z Leopoldova s SOS ze 12. července 1952, do něhož zašifroval volání o pomoc: „hlad, týrání, samota, sos“.

V roce 1953 jsem se na jednom pankráckém komandu potkal se spisovatelem Janem Zahradníčkem, Františkem Křelinou a Josefem Knapem a se známými nakladateli Kuncířem a Bernauem. Už jsem se o tom mnohokrát zmínil především kvůli tomu, aby naše literatura i její vykladači věděli, že například, Jan Zahradníček byl člověk – navzdory svému poznamenaní – plný slunce a sršící pohody. Samozřejmě, že to bylo především díky jeho pevné a hluboké víře, taky však proto, že měl bohatou zkušenost o mocné síle nadhledu, optimismu a přesvědčení, že se nejen vrátíme, ale že se někteří z nás – dokonce – dočkají i konce komunismu. Mě vyléčil ze spalující nenávisti a touhy se jednou komunistům strašlivě pomstít za všechno, co provedli s mou rodinou, jak kvůli nim zemřel můj dědeček, jak zavraždili mého otce, bratra a z maminky (a o dvacet let později i z mé ženy) udělali štvance. Jednou jen tak mimochodem mi řekl, že bych se tohoto poznamenaní měl co nejdříve zbavit. Protože jinak budu já sám proní obětí té své nenávisti. Sblížil jsem se s nimi natolik, že – ač o generaci mladší – jsem si s nimi mohl tykat. Díky čemuž jsem se opovážil přiznat, že taky chci být spisovatelem (i proto, že Zahradníček byl můj milovaný básník a Křelina s Knapem mí milovaní ruralisté). A když mi to nevymluvili, poukazující na své odsouzení, dostal jsem od nich cenné rady. Jedna byla od Jana Zahradníčka: protože se hned tak nedostanu k tužce, natož papíru, všechno, co vytvořím, si musím pamatovat. A je logické, že verše se pamatují líp.

Nikdy jsem se nepovažoval za básníka, a přesto – právě díky Janovi – jsem napsal knížku básní, která o mnoho let později vyšla pod názvem *Za plotem*. A nemusím se za ni stydět.

Proto, když se mi v šedesátých letech dostaly do ruky „Sonety zpívané šepetem ve stínu šibenice“ Jiřího Hejdy, okamžitě jsem věděl a dovedl si představit, co všechno se muselo přihodit, aby se naprostý nebásník mohl neustálým memorováním svých veršů, k nimž přidával další a další do toho úžasného věnce sonetů, stal básníkem jenom proto, aby se ubránil svému věznění a svým vězením. A svým věznitelům. A nebezpečí, že přijde o rozum.

Četl jsem od Jiřího Hejdy všechno: *Útěk* (který dodnes čeká na zfilmování), *V pasti*, *Čechy*, *Tvoř domova*, až po *ŽIL JSEM ZBYTEČNĚ*.

Co k tomu dodat? Že Jiří Hejda „NEŽIL ZBYTEČNĚ“. Na rozdíl od mnoha jiných.

Jiří Stránský

v Praze 6. srpna 2010

ZA CÍSAŘE PÁNA A JEHO RODINU

(1914 – 1918)

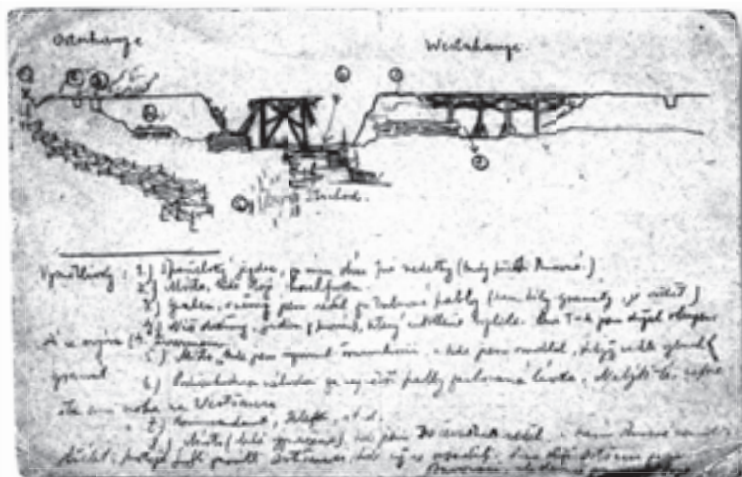
Tepreve začíná svítat, ale bude překrásné ráno. Ani ne za hodinu vyjde slunce, které se už hlásí blednoucím pruhem oblohy právě před námi, na východě, kde před klidnou linií lesa jsou ruské zákopy. Přišli jsme sem, já a mých dvacet lidí, těsně před půlnocí vystřídat feldvachu, která končila službu. Máme tedy teď v červenci, kdy jsou noci krátké, sotva tři hodiny za sebou.

„Je tu klid,“ řekl mi lajtnant od minometné skupiny, která má svoje stanoviště pár kroků před námi. „Ráno si půjdou Rusové do Stochodu pro vodu. Na ty se nestřílí. Nemají zbraně. Oni také nestřílejí.“

Zabydleli jsme se v zákopu, který je vyhlouben napříč železničního náspu, asi dvacet metrů pod východním předmostím rozbitého železničního mostu. Přes Stochod je z prken položena provizorní lávka. Linie rakouské fronty je asi pět metrů za západním břehem říčky, na nepatrné písčité výšince. Dál už jsou jen bažiny s ostrůvky porostlými vrbami a olšemi. Tvoříme tady předsunutou polní stráž, jsme vlastně jedinými vojáky rakouské armády, kteří jsou na břehu za řekou. Asi sto kroků před námi

jsou Rusové. Patrně také nějaká předsunutá polní stráž, ale nevíme o nich. Fronta je klidná, nestřílí se. Uvidíme je tedy ráno, až si půjdou pro vodu.

Zákop je úzký, vysoký jen tak, aby se v něm trochu sehnutý člověk mohl skrýt, nad hlavou jsou dosud položeny koleje. Vpravo i vlevo jdou po příkrém náspu přístupové cesty nechráněné před nepřítelem, těsně pod náspem u řeky je velká dřevěná kůlna. Patrně sloužila za sklad nářadí pro udržování mostu.

Nákres s vysvětlivkami frontové situace u železničního mostu přes Stochod poblíž Kovelu na rusko-rakouské frontě v létě 1916

Prohlížím si to vše zvědavě, protože jsem přijel do pole teprve před několika dny přímo od kádru z Litoměřic. Jsem jedno-
roční dobrovolník, svobodník zeměbranceckého pluku č. 9, což je
pluk převážně německý, rekrutovaný ze severních Čech. V dů-
stojnické škole v Jablonci nad Nisou jsme byli tři Češi a němec-
kou nepřízeň jsme cítili na každém kroku. Já sám ještě nejméně,
protože mluvím dobře německy a německou literaturu, umění
a hudbu jsem znal z celé důstojnické školy nejlépe, daleko lépe,
než všichni ostatní frajvilici – ponejvíce učitelé, rodilí Němci.

Tím, že jsem jim otloukal o hlavu citáty z Fausta, jsem si získal jejich respekt. Jeden z nich je dokonce spisovatel a píše prý román, kde vystupují i já pod svým skutečným jménem.

Přijeli jsme asi před týdnem přes Kovel a Povorek, kde jsme vystupovali, protože dále už vlak nejede, a ještě v noci jsme šli až do vesnice Zajačovky, kde jsme se ubytovali. Vesnice! Pár komínů, které trčí ze spálenišť, uprostřed poměrně zachovalá cerkev. Tady mezi zbořenými ploty zahrad, ohořelými trámy, zá-

Plánek frontové situace u železničního mostu přes Stochod poblíž Kovelu na rusko-rakouské frontě v létě 1916 (na poštovním korespondenčním lístku)

hony zeleniny a hromadami písku jsme si vykopali zákopy. No, to přeháním. Ty díry, do kterých jsme se zavrtali, aby nás nebylo hned vidět, to přece nejsou zákopy. Jsou to jen mělké jámy, připláčneš-li se k zemi, máš schováno i uši, ale víc to není. Ještě štěstí, že neprší. Jinak by to bylo strašné, protože Zajačovka stojí vlastně v samém blátě, obklopena borovými a březovými lesy, sotva kilometr od Stochodu, který se na jaře patrně rozvodní, takže dosáhne až sem. Zatím je to strouha – trochu lepší Botič.

Fronta je klidná, ale hned druhý den, po tom, co jsme sem přišli, jsem dostal „křest ohněm“, když z ničeho nic na nás začalo střílet ruské dělostřelectvo. Napřed to vypadalo docela nevinně. Na východním obzoru se jako veliká tlačinka objevil upoutaný balon. Senzace! Všichni jsme se vyhrnuli podívat se na ten zážrak. To byla chyba. Najednou slyšíme nad hlavou rostoucí hukot, který se změnil v pronikavý jek, a vzápětí asi padesát metrů za námi vyletěla do povětří fontána černé země a ozvala se detonace. Ruské osmnáctky! Hned nato se vše opakovalo a druhá detonace vyrovnala půdu asi padesát kroků před námi. Problesklo mi hlavou, co jsem se učil v důstojnické škole: zastřelují se, třetí rána půjde doprostředka – na nás. Vyletěl jsem ze svého místa a utíkal kupředu. Ale už se blížil hukot granátu, proto jsem se rozplácl na zem a zaryl tvář do trávy. Třetí detonace mě ohlušila, cítil jsem, že na mě padá hlína, ale jinak se nic nestalo. Hned jsem vyskočil a běžel ještě víc kupředu, ale Rusové už nevystřelili. Přesto se mi strachem zapotíla střeva a dostal jsem průjem. Když jsem pátral po okolí, čím bych se utřel, uviděl jsem na dosah ruky nějaký ohořelý kus papíru. Sáhl jsem po něm, ale zarazil jsem se. Byl to vytržený list popsaný hebrejským písmem. Pravděpodobně z modlitební knihy. Vytrěl jsem se travou a hebrejský text jsem složil do náprsní kapsy.

Teď jsem si na to vzpomněl. Jsem trochu pověřčivý. Ne moc a ne vždycky. Ale že mi v okamžiku, kdy se poprvé ocitnu v ohni, přijde do ruky hebrejská modlitba, zdálo se mi přece jen zvláštní. Louisa je přece Židovka. A teď mi napadá, že dnes je 20. červenec! Louisiny narozeniny. Dnes je jí právě dvacet let. Mimoděk jsem se podíval na nebe. Ne, už Kassiopei u neuvidím. To je naše souhvězdí. Každý večer je vyhledávám, dívám se na dvojité W a naše zraky se tam sejdou, protože Louisa se v Lidkovicích dívá také. Vždy v osm hodin. Napadlo mě sice, že pokud jsem byl v Litoměřicích nebo ve škole v Jablonci, mohly se tam naše zraky sejít, ale Zajačovka je nějakých šest set kilometrů dále na východ a i když jdou hodinky stejně, vidí ji ona jinde než já.

Už se rozednívá. Vybledlé nebe přede mnou na východě se začíná barvit do růžova. Jitřní nálada z Griegovy suity k Peer Gyntovi. Zní mi v uších, protože jsem ji hrál u Mikeše a u Heřmana, kde jsem se učil na klavír. Grieg se mi líbí – také to tesk-

né Dernier printemps... Kdypak se zase dostanu ke klavíru? Na lukách při Stochodu leží řídká mlha. Tak daleko, kam mohu dohlédnout. Dívám se bezstarostně, protože fronta je klidná. Tady se nestřílí. Už dlouho se nestřílí, kromě občasných přestřelek artilerie. Rakousko-německá vojska prolomila ruskou frontu a zatlačila nepřítele daleko do ruského vnitrozemí. Brusilov se pokusil o protiútok, došlo k bojům na Stylu, rakouská fronta se trochu prohnula, ale dnes jsme už zase na postupu. Nezajímá mě to, protože zatím není naděje na konec války a to je to jediné, oč mám zájem. Před dvěma roky jsem maturoval, na právnickou fakultu jsem šel už za války a ve druhém semestru mě odvedli. Loni na podzim jsem rukoval.

A přece bych si chtěl vzít Louisu, kterou jsem poznal loni na jaře, tehdy v Hlaholu, když kolega Benhart – pod pseudonymem Hart – recitoval Bezruč. Po recitálu jsem ji doprovázel domů a ptala se mě na E. T. A. Hoffmanna, o kterém jí dal Arne Laurin nějakou svoji studii. Laurin se pokouší něco vydat, ale zatím mu to nevychází, měl nějaké nepříjemnosti, kdosi ho obvinil z plagiátu. Víím jen, že přeložil *Der Ring für meine Geliebte*¹ od Hilberta do němčiny. Louisa mě s ním seznámila – chodí za ní a nadbíhá jí na promenádě – takže jsme šli jednou společně a já si ho dobíral. Měl jsem dojem, že se vytahuje.

A co vlastně dělají Rusové, že si dosud nejdou pro vodu? Vyhlížím je, povídáme si s kluky – je mi svěřen asi stejný počet Čechů jako Němců a dva Rusíni. Bůhvíjak se přিপletli k devátým. Patrně rozbili jejich pluk a zbytky rozstrkali, kam se dalo. Jsou to chudáci, nikdo jim nerozumí, oni také nikomu nerozumějí, neumějí číst ani psát, a tak sedí jen vedle sebe, koukají se bez zájmu kolem, nevědí, proč tu jsou a co se od nich chce. Kanonenfutter. Pokouším se s nimi navázat hovor „armádní slovanskou řečí“. Typické pro Rakousko, kde existuje pouze němčina, maďarština, itaština a armeeslavisch. Univerzální slovanská řeč, kterou se důstojníci dorozumívají s Čechy a Poláky právě tak jako s Chorvaty, Slovinci, Rusíny a Slováky. Nerozumějí mi. Nechám toho a prohlížím si zákop. Bude-li v poledne horko – a vypadá to tak – upečeme se tu, protože nikde není kousek stínu. Je otázka, bude-li

1 *Der Ring für meine Geliebte* (něm.) Prsten pro mou milovanou.

možné chodit za dne pro vodu do řeky. Menáž bude přirozeně až v noci, až se vrátíme k pluku, ale s tím počítáme, i v Zajačovce je menáž až večer, po setmění.

Zdá se mi však, že slyším nějaké bubláni. Asi jako když se vaří brambory. Zdaleka to zní. Na bouřku to nevypadá, protože to bublá nepřetržitě. I moji hoši už si toho všimli a poslouchají. Tady v kraji, který se zdá být liduprázdný, ačkoli je nácpan armádami dobře poschovávanými v březových a borových lesích, ve vzdálenosti asi pět kilometrů vroubících po obou stranách Stochodu, tady je každý zvuk nápadný a zdaleka slyšitelný. Vždyť slyšíme i přesuny vojenských oddílů, které jdou spojovacími zákopy; slyšíme rachotit esšálky zavěšené na opascích vedle bajonetů. Ale tohle vzdálené bubláni je docela nové, nezvyklé. A zdá se, jako by se blížilo. Dívám se na hodinky: několik minut po páté.

V tom okamžiku nám zasviští nad hlavou série granátů, takže mimoděk skrčíme hlavy, a za pár vteřin se ozvou detonace. Za námi. Střílejí tedy Rusové. Nebylo by to nic divného, protože občas přece vystřelili pár ran téměř každý den. Ale nemám čas to ani domyslet, když mi nad hlavou hučí další série a ještě jedna, a v okamžiku se otevírá pravé peklo. Bubláni vařených brambor se mění v bubnovou palbu, která otřásá celou frontou několika desítek kilometrů podél Stochodu, a mně se zdá, jako bychom byli právě v jejím středu. Zároveň ale zaštekne zcela blízko baterie děl s nízkou balistickou křivkou. Jsou prý japonského původu a baterie jsou umístěny přímo v přední linii. Jsou zaměřeny speciálně na nás. Na mě a mých dvacet chlapců, kteří tvoříme předsunutou polní stráž. A teď si teprve uvědomuji, proč nás nasadili, že teprve včera jsme odešli ze Zajačovky do přední linie, do zákopů, a já mám tu smůlu, že mě vystrčili ještě více kupředu. Protože chtějí-li Rusové postupovat, musí jít jediné po železniční trati, po náspu, který je asi šest metrů nad ostatním terénem, protože všude kolem dokola jsou víceméně močály Stochodu.

Bum, bum, bum, bum, bum, bum. Šest ran rychle za sebou – celá baterie – šest střel přímo nad našimi hlavami, slyšíme, jak se některé odrážejí od kolejnice a vybuchnou pár metrů za námi ve vzduchu. Je nás ovšem těžké zasáhnout, protože zákop napříč hráze je úzký, nevyčnívá nad ostatní terén. Stačí ovšem, aby jeden granát zasáhl, a je po nás po všech. Stačí také, aby se v krátké

Ohořelý list z hebrejské modlitební knihy, který našel jednoroční dobrovolník Jiří Hejda právě ve chvíli, kdy unikl zabítí granátem na ruské frontě poblíž Kovelu 20. 7. 1916. (viz str. 10)

pauze, které je třeba k nabití děl, někdo z ruské strany přiblížil s minometem a hodil nám na hlavu minu. Díváme se na sebe vyděšení, nikdo se neodvážá vystrčit hlavu ze zákopu, ačkoli víme, že pár kroků od nás je ruská hlídka, která na daný povel může vyskočit a zasypat nás ručními granáty. Není pochybnost o tom, že Rusové připravují útok, naše dělostřelectvo mlčí, jsou to jen ruské baterie, které ostřelují naše pozice, těžké granáty vybuchují někde daleko za frontou, kde je Povorek s velkým nádra-

„Cassiopeia“ – obrázek z deníků Jiřího Hejdy, 1916 – voják pozorující na nebi souhvězdí Kassiopei (5,8 x 7,4 cm). (viz str. 10)

žím. Menší kalibry rozrývají zákopy před Zajačovkou těsně za našimi zády a těch šest malých pálí asi tak ve dvouminutovém intervalu na nás. Bum, bum, bum, bum, bum, bum, šestkrát rychle za sebou. Skrčíme se a pak posloucháme. Blíží se někdo? Neuslyšíme odpálení miny?

Uvědomuji si beznadějnou situaci, ve které nás dvacet. Celá rakouská fronta v délce několika desítek, snad stovek kilometrů, je asi pět set metrů za námi, na západním břehu Stochodu. Tam je také opevněné předmostí, před ním zříčená železná konstrukce

mostu a tady, na východním břehu, nás dvacet. Je jasné, že jsme obětováni. Několik granátů, které dopadly za námi, rozmetalo provizorní dřevěnou lávku přes řeku, takže zpátky nemůžeme. Tohle vše mi problesklo hlavou zároveň s dnešním datem – 20. červenec, Louisiny narozeniny! Ale já přece nechci umřít „hrdinskou smrtí“ za císaře pána ve stáří jedenadvaceti let! To mě ani nenapadne.

„Mládenci! Jakmile dozná příští série těch japonských děl, vyrazíme ze zákopu – polovina nalevo a polovina napravo dolů

po náspu a do vrbiček. Utíkejte, co stačíte, a ve vrbičkách se hned plazte a kutálejte dál. Budou na nás střílet. Nezůstávejte na místě a nevystřikujte hlavy!”

Jen jsem domluvil, ozvala se „naše“ baterie a šestkrát zaštěkala. Jeden granát narazil na kolej a vybuchl – našťěstí za námi. Ale to už jsem letěl po pěšince dolů z náspu a převalil jsem se do hustých vrb v okamžiku, kdy se mi nad hlavou rozprskly dva šrapnely. Rusové zřejmě počítali, že utečeme, ale připravili si železnou sprchu za předpokladu, že poběžíme zpátky. Protože jsme však pádili do stran, letěla sprcha šrapnelů dál a nezasáhla nás. Válel jsem se a plazil po břiše daleko od hráze, kryt hustým křovím vrb a snažil se dostat pryč do bažin, kudy nemůže nikdo postupovat.

Nevím, kolik minut uběhlo, ale rozhodně to nemohlo být mnoho, když jsem spatřil, že po železničním náspu běží Rusové. Skupina asi desíti, táhnou za sebou kulomet, vpředu běží tři, hází ruční granáty do zákopu, který jsme právě opustili, padají k zemi, čekají, až vyletí detonace, a hned nato všichni vyskočí a i s kulometem obsadí náš zákop. Zároveň se vzadu zvedá další vlna a běží po železniční trati k nim.

V té chvíli zasáhne rakouské dělostřelectvo. Až dosud jako by ho nebylo. Ani já s ním nepočítal a pokud jsem si na ně vůbec vzpomněl, domníval jsem se, že bude střílet daleko dopředu na ruské zákopy někde před linií lesa, který vidíme před sebou. Ale rakouské dělostřelectvo míří na trať, hned první granáty vyhazují do povětří náš zákop i s jeho novou ruskou posádkou, vidíme kulomet letící k nebi a pak se otevírá gehenna² uzavírací dělostřelecké clony. Celý obzor před mýma očima na vzdálenost jen několika desítek metrů se mění rázem ve stěnu prachu, kouře a záblesků ohňů. Rusové střílejí dále, ale co je to proti rakouské uzavírací palbě, která znemožňuje jakýkoli postup. Ležím v mokré nízké trávě na pokraji bažin vroubících celý tok Stochodu zavrtán do nízkých, ale hustých vrb, takže mě nikdo nemůže vidět, a začínám pomalu sbírat myšlenky. První, co si uvědomím, je, že jsem nechal v zákopu pušku i batoh. Pušky

2 **Gehenna (hebr.)** V židovském náboženství místo, kde jsou hříšníci trestáni věčným ohněm, peklo.

Ediční poznámka

Při přípravě této knihy jsme vycházeli z jejího prvního vydání, jež vyšlo v nakladatelství Melantrich 1991 pod názvem *Žil jsem zbytečně*. Obrazové přílohy jsou doplněny a jinak rozmístěny. Knihu jsme vybavili vysvětlivkami, a zejména rozsáhlým jmenným rejstříkem, který je u některých osobností, o nichž jsme se domnívali, že mají pro příběh rozhodující význam nebo že dnes už nejsou ve všeobecném povědomí, rozšířen o krátké medailonky.

Knih je poměrně rozměrná a autor ji zřejmě psal delší dobu; není tedy divu, že v textu došlo k určitému kolísání v gramatice, syntaxi, také k častému nevhodnému střídání přítomného a minulého času v rámci jedné vyprávěné epizody. Pokud to bylo možné, zachovali jsme autorův charakteristický styl, včetně archaismů, měly-li charakterizační či významotvorný ráz. V ostatních případech jsme se řídili platným zněním Pravidel českého pravopisu. Věříme, že by se na nás Jiří Hejda ve své velkorysosti, která z jeho textu číší, za naše zásahy nezlobil.

Jan Velíšek

Obsah

Předmluva	5
ZA CÍSAŘE PÁNA A JEHO RODINU (1914 – 1918)	7
LÍBÁNKY NA HANÉ (1919 – 1926)	61
PLNOU PAROU VPŘED! (1926 – 1930)	97
ČESKÉ SLOVO (1930 – 1935)	128
ČESKOMORAVSKÁ KOLBEN-DANĚK (1935 – 1939)	175
DANCE MACABRE (1939 – 1945)	231
PO VÁLCE (1945 – 1949)	265
MONSTRPROCES (1949 – 1951)	301
LEOPOLDOV (1951 – 1959)	347
VALDICE (1959 – 1962)	393
NOVÝ ŽIVOT (1962 – 1973)	412
Portréty	460
Jmenný rejstřík	476
Ediční poznámka	479

Myslím, že knihy jako je „Žil jsem zbytečně“ od Jiřího Hejdy jsou nesmírně důležité ne-li pro nic jiného, tak aspoň proto, že pomáhají udržovat to, čemu se říká „paměť národa“. Bez paměti není kontinuity a bez kontinuity není identity.

Václav Havel

Máte v rukou knihu, která prostřednictvím vzpomínek jediného člověka zachycuje velkou část naší novodobé historie. Začíná v zákopech první světové války, pokračuje obdobím budování prvního samostatného státu Čechů a Slováků, deziluzí a hrůzou následujících sedmi let, poválečným nadšením a novými iluzemi, jejich bolestnou ztrátou o tři roky později, absurdní temnotou padesátých let a naivními nadějemi Pražského jara. Následuje zamřelé teploučko normalizace... Život vypravěče skončil v roce 1985. Na jeden lidský osud je toho dost a dost, i když jde o osud člověka opravdu neobyčejného. Snad právě proto jsou memoáry Jiřího Hejdy, ačkoli v nich několikrát opakuje „žil jsem zbytečně“, jakoby podsvíceny neuhasitelným optimismem.

Jiří Hejda (1895–1985)

Podnikatel, ekonom, politik, novinář a spisovatel. Vystudoval práva v Praze (studia byla přerušena epizodou v zákopech první světové války).

Jeho činnost v nově vzniklé republice i později byla přepestrá – od práce v novinách (Československý deník, Tribuna, Přítomnost, Lidové noviny, České slovo) přes pokusy o literární kariéru až po aktivity národohospodářské (tajemník zemědělské komory, profesor na obchodní akademii v Olomouci, vydavatel Hospodářské ročenky Českého slova), podnikatelsko-manážerské (generální sekretář, později generální ředitel ČKD, majitel až do Února prosperující Továrny kuchyňských zařízení) a politické (autor poválečného hos-

podářského programu národnosocialistické strany). Od roku 1946 až do svého zatčení byl členem Ústřední plánovací komise.

Zatčení se uskutečnilo v roce 1949, kdy byl obviněn a o půl roku později odsouzen v procesu s Miladou Horákovou. Jiří Hejda dostal doživotí, prošel Ruzyní, Pankrácí, Mírovem, Leopoldovem a Valdicemi a amnestován byl až roku 1962.

Ve vězení skládal sonety, jež se učil nazpaměť. Po propuštění se rozpomněl na své literární ambice, čemuž vděčíme také za vznik této knihy.

ISBN 978-80-904318-4-3

9 788090 443184 3